

A
0-
7
71

PROEFSTATION VOOR TUINBOUW ONDER GLAS TE NAALDWIJK

Radijs

Late Zomerteelt 1993

rassenproef 2e beoordeling

Gebruikswaarde-onderzoek
glasgroenten

L. Hogendonk
P. Steenbergen
J. v. Uffelen

2206505

INHOUD

Tabel

I. Proefopzet

Proef- en proefveldgegevens 1

De rassen en hun inzenders 2

II. Waarnemingen

Toelichting bij de tabellen

Samenvatting van de beoordelingen in
cijfers door de commissie 3

Overzicht produktiegegevens 4

Verdeling van de cijfers die werden
gegeven als beoordeling op voosheid 5

Samenvatting van de gemaakte opmerkingen
bij de beoordelingen 6

Overzicht houdbaarheidsgegevens 7

Overzicht fusariumtoets 8

I. PROEFOPZET

Vanuit de in 1992 gehouden eerste beoordeling zijn drie radijsselecties c.q. rassen toegelaten tot het voortgezet onderzoek in 1993.

Saxa Nova en Saxa Rafine werden als vergelijkingsrassen aan de serie toegevoegd.

De proeven lagen in 4-voud op de bedrijven van:

- Dhr. G. v. Marrewijk te 's-Gravenzande
- Dhr. J. de Zeeuw te 's-Gravenzande
- Dhr. T. Janssen en Zn. te Schaijk
- Dhr. M. v. d. Stok te Maasdijk

Tabel 1. Proef- en proefveldgegevens.

		Marrewijk Zeeuw	Janssen	Stok	
Zaaidichtheid		271	234	222	234
Zaaidatum		26-05	07-06	13-07	18-08
Beoordelingsdata		16-06	28-06	09-08	14-09
Aantal beoordelaars		7	9	8	10
Eigen ras		Saxa	Arista	Saxa	Saxa
		Rafine		Nova	Nova
Zaadfractie	LZA	2.50 - 2.75			
	LZB	2.50 - 2.75			
	LZC	2.50 - 2.75			
	LZD	2.75 - 3.00			
	LZE	2.50 - 3.00			

Tabel 2. De rassen en hun inzenders

Code	Ras	Herkomst
LZA	Arista/Nun 0716	Nunhem
LZB	SG 5329	Pannevis
LZC	Foxyred/RS 89.718	Royal Sluis
Standaardrassen:		
LZD	Saxa Nova	Pannevis
LZE	Saxa Rafine	Rijk Zwaan

II. WAARNEMINGEN

De waarnemingen zijn gedaan door vertegenwoordigers van de deelnemende zaadbedrijven, de tuinders, de N.A.K.G., de gewasspecialist van het Proefstation te Naaldwijk, de voorlichtingsdienst, het C.B.T. en de medewerkers van het gebruikswaarde-onderzoek.

In het oogstbare stadium werden er cijfers gegeven voor:

- knolvorm
- kleur knol
- looflengte
- geel lobblad
- kleur loof
- vroegheid
- uniformiteit knollen
- hoeveelheid afval
- gebruikswaarde van de bos
- gebruikswaarde van het zakje

De cijfers werden gemotiveerd door opmerkingen.

Op de beoordelingsdata werd de mate van voosheid bepaald door medewerkers van het gebruikswaarde-onderzoek.

De produktie van ongeveer 0.5 m² per veldje werd bepaald.

Verder zijn houdbaarheids proeven uitgevoerd en een fusariumtoets aan jonge plantjes (\pm 10 dagen oud).

Alle resultaten worden weergegeven in de volgende tabellen.

Toelichting bij de tabellen

Cijfers:

knolvorm	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed
knolkleur	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed
looflengte	4 = te kort	7 = goed	9 = te lang
hoeveel geel lobblad	4 = zeer veel	7 = goed	9 = geen
kleur loof	4 = te licht	7 = goed	9 = te donker
vroegheid	4 = laat	7 = goed	9 = zeer vroeg
uniformiteit knollen	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed
hoeveelheid afval	4 = zeer veel	7 = goed	9 = zeer weinig
gebruikswaarde bos	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed
gebruikswaarde zakje	4 = slecht	7 = goed	9 = zeer goed

Mar = v. Marrewijk

Zee = de Zeeuw

Jan = Janssen

Sto = v. d. Stok

Z = eigen ras tuinder

Gem = Gemiddelde van de proefplaatsen

g.v.g. = gemiddeldvruchtgewicht

uniformiteitsindex: hoe hoger het cijfer hoe minder uniform

Tabel 3

	Knolvorm					Knolkleur					Looflengte				
	Mar	Zee	Jan	Sto	gem	Mar	Zee	Jan	Sto	gem	Mar	Zee	Jan	Sto	gem
LZA	4.8	5.4	6.6	6.1	5.7	6.3	6.4	6.1	5.9	6.1	7.9	7.2	7.9	7.6	7.7
LZB	5.6	6.8	6.7	6.8	6.5	6.6	6.9	6.8	6.8	6.8	6.9	6.8	7.2	6.9	7.0
LZC	5.1	6.2	7.2	7.0	6.4	6.2	6.9	7.0	7.1	6.8	7.8	7.8	8.8	8.3	8.2
LZD	5.4	5.6	5.6	5.5	5.5	6.0	6.3	5.6	6.2	6.0	6.9	7.1	7.9	7.3	7.3
LZE	5.4	6.0	6.1	6.2	5.9	6.0	6.2	6.2	6.5	6.2	7.2	7.1	7.9	7.2	7.4
Z	5.5	5.4	5.4	5.8		6.0	6.0	6.1	6.0		7.0	7.3	8.2	6.9	
	Geel lobblad					Kleur loof					Vroegheid				
	Mar	Zee	Jan	Sto	gem	Mar	Zee	Jan	Sto	gem	Mar	Zee	Jan	Sto	gem
LZA	6.7	7.7	6.2	6.6	6.8	6.6	6.9	6.8	7.3	6.9	5.8	6.4	6.5	6.8	6.4
LZB	7.5	8.0	6.6	7.5	7.4	6.6	7.1	6.8	6.6	6.8	7.0	7.5	7.7	7.8	7.5
LZC	7.0	7.9	6.9	7.8	7.2	7.4	7.5	7.1	7.6	7.4	6.8	7.5	7.1	7.3	7.2
LZD	7.0	7.8	5.4	6.9	6.8	7.2	7.2	6.8	7.0	7.1	6.2	6.8	6.8	7.1	6.7
LZE	7.2	7.9	6.0	7.1	7.1	7.1	7.2	7.0	7.1	7.1	6.4	6.6	7.1	7.0	6.8
Z	7.4	7.8	5.4	7.4		7.2	6.9	6.9	7.2		5.8	6.4	6.7	6.7	
	Uniformiteit					Hoeveelheid afval					Gebruikswaarde bos				
	Mar	Zee	Jan	Sto	gem	Mar	Zee	Jan	Sto	gem	Mar	Zee	Jan	Sto	gem
LZA	5.8	6.1	6.1	6.2	6.1	6.0	6.5	6.4	6.6	6.4	5.0	5.4	5.6	5.7	5.4
LZB	6.5	7.3	6.8	7.4	7.0	7.1	7.7	7.8	8.2	7.7	6.5	7.2	6.9	7.3	7.0
LZC	6.2	6.8	6.7	7.1	6.7	6.5	7.1	7.5	8.1	7.3	5.4	6.4	6.2	6.8	6.2
LZD	6.1	6.5	5.6	6.2	6.1	6.6	7.6	7.6	8.1	7.5	5.7	6.0	5.1	5.9	5.7
LZE	5.9	6.2	5.7	6.0	6.0	6.2	7.0	6.6	7.3	6.8	5.9	5.8	5.4	5.9	5.8
Z	6.1	6.0	5.3	6.2		7.6	5.6	7.0	7.4		6.0	5.0	4.8	6.1	
	Gebruikswaarde zak														
	Mar	Zee	Jan	Sto	gem										
LZA	5.0	5.3	5.7	6.1	5.5										
LZB	6.3	7.1	7.2	7.2	7.0										
LZC	5.4	6.5	6.5	7.1	6.4										
LZD	5.6	5.9	5.3	6.0	5.7										
LZE	5.9	5.7	5.5	6.3	5.9										
Z	5.8	5.0	4.9	6.3											

Tabel 4. Overzicht produktiegegevens

	% gekiemd		% bosbaar		% klasse 17-20 mm		% klasse 20-25 mm													
	Mar	Zee	Jan	Sto	Gem	Mar	Zee	Jan	Sto	Gem	Mar	Zee	Jan	Sto	Gem					
LZA	97.1	93.4	91.9	95.6	94.5	86.2	84.1	85.2	91.1	86.6	15.1	15.0	1.6	2.3	8.5	54.6	58.5	8.3	27.5	37.2
LZB	97.1	96.6	96.5	95.1	96.3	94.1	91.7	94.7	93.6	93.5	3.5	4.2	0.2	0.0	2.0	32.9	49.2	3.2	6.6	23.0
LZC	75.2	78.2	97.2	96.2	86.7	67.3	70.5	93.3	92.2	80.8	4.8	4.0	0.9	0.6	2.6	42.6	45.3	5.1	18.4	27.9
LZD	99.4	99.0	96.5	96.6	97.8	96.9	94.2	93.3	94.9	94.9	14.0	8.6	0.7	2.8	6.4	68.2	72.5	11.3	27.8	43.1
LZE	97.8	96.5	97.9	94.9	96.8	90.4	87.9	93.5	92.6	91.3	12.5	8.1	1.9	1.1	7.2	60.1	61.9	9.0	21.2	36.5
Z	96.7	95.3	96.8	99.6		90.1	82.8	92.4	98.5		11.2	13.8	1.9	1.9		61.0	59.3	26.2	32.2	
	% klasse 25-29 mm		% klasse > 29 mm		% niet bosbaar		% nieten													
	Mar	Zee	Jan	Sto	Gem	Mar	Zee	Jan	Sto	Gem	Mar	Zee	Jan	Sto	Gem	Mar	Zee	Jan	Sto	Gem
LZA	16.5	10.6	25.0	52.1	26.1	0.0	0.0	50.2	9.1	14.8	10.8	9.3	6.7	4.4	7.8	10.7	9.1	4.9	3.2	6.9
LZB	57.5	38.3	9.7	41.5	36.8	0.2	0.0	81.5	45.6	31.8	2.9	4.9	1.9	1.5	2.8	2.9	4.9	0.9	1.1	2.5
LZC	19.9	21.2	27.8	63.8	33.2	0.0	0.0	59.5	9.3	17.5	7.9	7.8	3.9	4.0	5.9	5.9	7.2	3.7	2.5	4.8
LZD	14.7	13.1	30.1	54.4	29.1	0.0	0.0	51.2	10.0	16.3	2.6	4.8	3.2	1.7	3.0	2.6	4.8	2.3	1.3	2.6
LZE	17.8	17.9	27.3	49.8	28.9	0.0	0.0	55.3	20.6	20.2	7.4	8.6	4.4	2.3	5.5	7.2	8.6	4.4	1.7	5.3
Z	17.8	9.7	39.6	53.6		0.0	0.0	24.8	10.8		6.6	12.5	4.4	1.1		6.4	12.5	2.3	0.6	
	% gescheurd		% bleek		% inteelt		% overig													
	Mar	Zee	Jan	Sto	Gem	Mar	Zee	Jan	Sto	Gem	Mar	Zee	Jan	Sto	Gem	Mar	Zee	Jan	Sto	Gem
LZA	0.2	0.2	1.9	1.3	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
LZB	0.0	0.0	0.9	0.4	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
LZC	1.8	0.6	0.0	1.3	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.2	0.2	0.2
LZD	0.0	0.0	0.7	0.4	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	0.0	0.1
LZE	0.2	0.0	0.0	0.4	0.2	0.0	0.0	0.0	0.2	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Z	0.2	0.0	2.1	0.4		0.0	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0	0.0		0.0	0.0	0.0	0.0	

	g.v.g. 17-20 mm			g.v.g. 20-25 mm			g.v.g. 25-29 mm			g.v.g. bosbaar													
	Mar	Zee	Jan	Mar	Zee	Jan	Mar	Zee	Jan	Mar	Zee	Jan	Mar	Zee	Jan	Sto	Gem						
LZA	4.0	4.0	3.7	3.6	3.8	3.6	6.5	6.5	6.4	6.6	6.6	6.5	9.8	9.5	10.5	10.0	10.0	6.7	6.4	13.9	9.2	9.1	
LZB	4.1	3.9	4.0	*	4.0	4.0	7.7	7.6	6.1	6.4	7.0	7.0	10.1	9.8	10.7	10.8	10.3	9.1	8.3	17.7	12.5	11.9	
LZC	4.5	4.3	3.8	3.2	4.1	3.2	7.7	7.4	6.7	7.2	7.2	7.2	10.4	9.6	10.7	10.4	10.3	8.3	7.9	14.8	10.1	10.3	
LZD	5.0	4.8	4.0	4.3	4.7	4.3	7.2	7.2	7.4	7.7	7.4	7.4	9.7	9.3	10.8	10.4	10.1	7.2	7.3	13.8	9.9	9.4	
LZE	4.1	4.1	2.8	4.0	3.8	4.0	6.9	7.0	6.9	7.1	7.0	7.0	10.3	9.2	10.4	10.2	10.1	7.2	7.2	14.7	10.4	10.0	
Z	4.1	3.8	3.9	3.6	6.7	6.4	6.3	7.5	9.5	8.9	9.7	10.1	7.0	6.2	10.2	9.6							

	totaal gewicht bosbaar			uniformiteitsindex		
	Mar	Zee	Jan	Mar	Zee	Jan
LZA	786	714	1282	942	986	942
LZB	1164	1006	1812	1342	1387	1342
LZC	754	733	1488	1018	1099	1018
LZD	953	904	1383	1108	1108	1079
LZE	886	834	1489	1133	1102	1102
Z	852	680	1022	1113	1113	1113

	Sto			Gem		
	Mar	Zee	Jan	Mar	Zee	Jan
LZA	2.40	2.00	2.00	1.60	1.49	2.40
LZB	1.57	2.06	2.06	1.64	1.60	1.57
LZC	2.14	1.77	1.75	1.55	1.55	2.14
LZD	2.38	1.96	1.82	1.49	1.32	2.38
LZE	2.44	2.25	1.96	1.55	1.48	2.44
Z	2.09	2.06	2.06	1.50	1.41	2.09

Janssen

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
LZA		1		1	2	2	1	5	9	29	3 x rode stippen 1 x glazig
LZB	2	1	4	5	7	6	7	8	7	3	3 x rode stippen 1 x glazig
LZC					3	2	11	8	6	20	
LZD	11	2			1	10	5	6	3	12	
LZE	3		1	1	2	1	8	8	5	20	1 x rode stippen 2 x glazig
Z	9	2	3	1		4	3	8	5	15	2 x glazig

v. d. Stok

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
LZA	1						1	4	5	39	2 x rode stippen 2 x glazig
LZB	2						1	5	4	38	1 x rode stippen
LZC								2	9	39	8 x glazig
LZD	3				1	3	3	4	5	31	1 x glazig
LZE	1		1	1	1			5	6	35	1 x rode stippen 1 x glazig
Z	2				1	1	4	2	7	33	1 x glazig

Tabel 6: Samenvatting van de gemaakte opmerkingen bij de beoordelingen

LZA staarten (5x), licht van kleur, rose, bleke knol, plat, diversen kleuren, te lang lof, perig, tollig,

LZB groeiringen (4x), tollig (2x), donkere knolkleur (2x), grauwe knolkleur, dof, flets, dikke staart, snel

LZC te lang blad (5x), perig (3x), tollig, grauw, dof, dikke kleur, bastaard.

LZD bleke knol (4x), hoogronde knol (3x), staarten (4x), flessen, paars, tollerig.

LZE paarse (3x), kleur bijna zwart (2x), staarten, schieters, rose, kleur niet uniform.

Tabel 7. Overzicht houdbaarheidsgegevens (3 proefplaatsen in 2-voud)

	<u>blad</u>	<u>knollen</u>
LZA	3.5	6.7
LZB	3.3	6.5
LZC	5.0	6.7
LZD	6.0	6.7
LZE	4.7	6.7

L.s.d.5%

0.81 0.22

* Een hoger cijfer betekent beter van kleur en steviger na \pm 7 dagen

Tabel 8. Overzicht fusarium toets

Absolute (0 = vrij, 3 = alle plantjes dood) en relatieve (vergelijkingsras Summerred is 100) aantastingen 14 en 17 dagen na besmetting met fusarium.

	na 14 dagen		na 17 dagen	
	<u>abs.</u>	<u>rel.</u>	<u>abs.</u>	<u>rel.</u>
LZA	0.12	5.9	0.18	8.2
LZB	0.22	10.9	0.28	12.7
LZC	0.67	33.0	1.05	47.7
LZD	1.12	55.2	1.48	67.3
LZE	*	*	*	*
Sum	2.03	100.0	2.20	100.0